

Số: /KH-SYT

Quảng Ngãi, ngày tháng năm 2024

KẾ HOẠCH

Triển khai các biện pháp cấp bách phòng, chống bệnh dại trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi năm 2024

Thực hiện Kế hoạch số 59/KH-UBND ngày 29/3/2022 của UBND tỉnh về việc Kế hoạch thực hiện "Chương trình quốc gia phòng, chống bệnh Dại, giai đoạn 2022 - 2030" trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi;

Thực hiện Kế hoạch số 26/KH-UBND ngày 01/02/2024 của UBND tỉnh về việc phòng, chống dịch bệnh truyền nhiễm năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi;

Thực hiện Công văn số 1510/UBND-KGVX ngày 26/3/2024 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện nội dung đề nghị của Bộ Y tế;

Thực hiện Công văn số 1553/UBND-KTN ngày 28/3/2024 của UBND tỉnh về việc thực hiện nghiêm công tác phòng, chống bệnh Dại trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi;

Thực hiện Công văn số 189/VSDTTU ngày 20/02/2024 của Viện Vệ sinh dịch tễ trung ương về cảnh báo gia tăng tử vong do bệnh dại và chủ động tăng cường các biện pháp phòng chống năm 2024;

Thực hiện Công văn số 1208/BYT-DP ngày 15/03/2024 của Bộ Y tế về việc triển khai biện pháp cấp bách phòng chống dại.

Sở Y tế xây dựng Kế hoạch triển khai các biện pháp cấp bách phòng, chống bệnh dại trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi năm 2024 với một số nội dung như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG BỆNH DẠI

Bệnh dại là bệnh viêm não tủy cấp do vi rút, lây truyền từ động vật sang người chủ yếu qua vết cắn của động vật mắc bệnh. Bệnh thường lưu hành ở các nước thuộc khu vực Châu Á, Châu Phi. Bệnh thường tăng cao vào mùa nóng từ tháng 5 đến tháng 8 hàng năm. Các biểu hiện lâm sàng của bệnh dại trên người là sợ nước, sợ gió, co giật, liệt và dẫn đến tử vong. Khi đã lên cơn dại, tỷ lệ tử vong gần như 100%; Đến nay bệnh dại chưa có thuốc điều trị đặc hiệu, do đó tiêm vắc xin và huyết thanh kháng dại kịp thời, đúng chỉ định là cách hiệu quả nhất để phòng, chống bệnh dại.

Theo báo cáo của hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm Bộ Y tế, từ năm 2022 đến nay bệnh dại có xu hướng gia tăng, trong đó có nhiều tỉnh, thành phố có bệnh dại lưu hành trong nhiều năm và có số ca tử vong do dại cao. Từ đầu năm 2024 đến nay, tình hình bệnh dại gia tăng đột biến với 22 trường hợp tử

vong, cao hơn gấp đôi so với cùng kỳ 2023 (10 trường hợp). Đặc biệt, gần đây xuất hiện các trường hợp có thời gian ủ bệnh ngắn, từ 10-15 ngày, trong đó nhiều trường hợp là trẻ em dưới 5 tuổi, bị chó, mèo cắn ở vùng đầu, mặt, gây thương tích nặng ở khu vực gần thần kinh trung ương.

Nguyên nhân chủ yếu gây tử vong do dại trên người là do người bị động vật nghi dại cắn không tiêm phòng kịp thời, nhận thức của người dân về sự nguy hiểm của bệnh dại cũng như các biện pháp phòng bệnh còn hạn chế. Bên cạnh đó, công tác quản lý đàn chó, mèo ở một số địa phương còn lỏng lẻo; tỷ lệ chó, mèo nuôi được tiêm vắc xin phòng dại còn thấp, chỉ đạt khoảng 50% tổng đàn dẫn đến gia tăng số ca bệnh dại trên động vật. Theo báo cáo từ Cục Thú y - Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, năm 2023 ghi nhận 347 ca bệnh dại trên động vật tại 31 tỉnh, thành phố; từ đầu năm 2024 đến nay ghi nhận 45 ca tại 22 tỉnh, thành phố, tăng 06 ca và tăng gấp đôi số tỉnh, thành phố có dịch so với cùng kỳ năm 2023.

Tại tỉnh Quảng Ngãi, năm 2023 địa phương đã nỗ lực triển khai tiêm chủng vắc xin dại cho 13.946 người tại 30 điểm tiêm, trong đó 01 trường hợp tử vong do bệnh dại tại Long Yên, xã Bình Long, huyện Bình Sơn; trong 02 tháng đầu năm 2024 đã có 2.590 người được tiêm phòng dại, không có trường hợp tử vong do bệnh dại.

II. MỤC TIÊU & CHỈ TIÊU

1. Mục tiêu

Nâng cao ý thức, hiểu biết của người dân trong công tác chủ động phòng chống bệnh dại.

2. Chỉ tiêu

- 100% các trường hợp nghi dại được điều tra, xử lý ổ dịch kịp thời đúng quy định;
- 100% những người bị chó/mèo nghi dại cắn chủ động đi tiêm phòng vắc xin, huyết thanh kịp thời;
- 100% những trường hợp chó nghi dại tử vong sau cắn người được thông báo kịp thời cho chi cục thú y, phối hợp điều tra, lấy mẫu, xử lý ổ dịch kịp thời.

III. BIỆN PHÁP THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, điều hành

- Tăng cường vai trò chỉ đạo từ tỉnh đến xã, phường; đặc biệt chú trọng đến công tác tổ chức, vai trò lãnh đạo của cả hệ thống chính trị tại cơ sở;
- Củng cố và nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới thôn, tổ trong công tác truyền thông về phòng, chống bệnh dại; Đảm bảo ít nhất mỗi huyện, thị xã, thành phố có 1 điểm tiêm phòng Dại.
- Phối kết hợp chặt chẽ với cơ quan, đơn vị liên quan trong công tác giám sát ca bệnh, tổ chức tiêm vắc xin phòng dại cho động vật nuôi (chó, mèo). Triển

khai các biện pháp ngăn chặn sự lây lan và xử lý ổ dịch theo thường quy (khử trùng, tiêu độc, vệ sinh môi trường, hộ gia đình...).

- Đẩy mạnh sự tham gia, phối hợp của các cơ quan, ban, ngành, tổ chức chính trị - xã hội, các đoàn thể với các hoạt động nhằm vận động, tuyên truyền để người dân chủ động trong công tác phòng, chống bệnh dại tại địa phương;

- Xã hội hoá công tác tiêm vắc xin phòng, chống bệnh dại, coi đây là nhiệm vụ thường xuyên của các cấp uỷ Đảng, chính quyền các cấp;

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đôn đốc các đơn vị liên quan trong công tác thực hiện tiêm chủng tại địa bàn;

2. Tập huấn về kỹ năng truyền thông phòng, chống bệnh dại

Tổ chức tập huấn về kỹ năng truyền thông phòng, chống bệnh dại tại các tuyến tỉnh, huyện, xã:

a) Tuyển tỉnh

- Thời gian: 01 ngày/lớp.

- Số lượng: 01 lớp x 65 học viên.

- Thành phần tham gia tuyển huyện: Phòng Y tế huyện, thành phố, thị xã; Lãnh đạo TTYT huyện; Lãnh đạo khoa PCBTN, chuyên trách dại; Phòng Giáo dục.

b) Tuyển huyện, xã

- + Thời gian: 01 ngày/lớp x 02 lớp/ huyện.

- + Số lượng dự kiến: 26 lớp; 1.000 học viên/13 huyện, thị xã, thành phố.

- + Đối tượng: cán bộ tại điểm tiêm phòng dại, chuyên trách TCMR xã, tổ trưởng, lãnh đạo UBND xã phụ trách khối văn hóa, hiệu trưởng/ hiệu phó trường cấp 2, tổ trưởng/ thôn trưởng

3. Truyền thông về tiêm chủng

Thực hiện tốt hoạt động truyền thông dưới nhiều hình thức như: Truyền truyền trên hệ thống truyền thanh từ thành phố đến xã, phường; tuyên truyền trực tiếp tại các thôn, tổ, trường học và tại điểm tiêm chủng; tuyên truyền qua băng rôn, khẩu hiệu, áp phích, tranh tuyên truyền.... Thực hiện truyền thông trước, trong và sau tiêm chủng.

Nội dung tuyên truyền: Lợi ích của việc tiêm chủng vắc xin dại vùng nguy cơ cao, địa điểm tiêm phòng dại cho người và chó đầy đủ và đúng lịch, thời gian.

4. Tổ chức tiêm chủng đảm bảo An toàn tiêm chủng

Thực hiện đầy đủ các quy định về an toàn tiêm chủng tại: Nghị định số 104/NĐ-CP ngày 01/07/2016 của Chính phủ, Nghị định số 155/NĐ-CP ngày 12/11/2018 của Chính phủ, Thông tư số 34/TT-BYT ngày 22/01/2018 của Bộ Y tế, Thông tư số 51/2017/TT-BYT ngày 29/12/2017 của Bộ Y tế; Quyết định số

1575/QĐ-BYT ngày 27/3/2023 của Bộ Y tế về hướng dẫn khám sàng lọc các loại vắc xin trong chương trình tiêm chủng mở rộng, phòng, chẩn đoán và xử trí phản vệ; Quyết định số 1622/QĐ – BYT ngày 08/5/2014 của Bộ Y tế về việc “phê duyệt “hướng dẫn giám sát, phòng chống bệnh dại trên người”.

5. Hoạt động kiểm tra, giám sát hỗ trợ

- Giám sát công tác phối hợp giữa dịch vụ tiêm phòng dại với chi cục thú y trên địa bàn trong hoạt động chia sẻ thông tin chó chết, chó mất tích, chó lên cơn dại cắn người, nhằm triển khai tổ chức điều tra, lấy mẫu, xử lý ổ dịch và tiêm phòng bổ sung cho đàn chó nuôi.

- Công tác kiểm tra, giám sát được thực hiện ở tất cả các tuyến: Tuyến tỉnh giám sát tuyến huyện, hoặc từng điểm tiêm chủng; tuyến huyện giám sát tuyến xã và các điểm tiêm chủng theo phân cấp quản lý.

- Kiểm tra giám sát tập trung một số nội dung: Công tác chỉ đạo điều hành, công tác xây dựng kế hoạch, công tác quản lý và bảo quản vắc xin, công tác phối hợp với thú y, công tác dự trữ vắc xin, bảo quản vắc xin.

6. Công tác báo cáo

- Thực hiện báo cáo theo Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt “hướng dẫn giám sát, phòng chống bệnh dại trên người” đến email: tcmrquangngai2021@gmail.com

- Tuyến huyện/thị xã/thành phố báo cáo cho tuyến tỉnh trước ngày 10 hàng tháng.

- Tuyến tỉnh báo cáo Viện Pasteur Nha Trang, TCMR quốc gia, Sở Y tế trước ngày 15 hàng tháng.

IV. KINH PHÍ

Sử dụng từ nguồn kinh phí ngân sách trung ương, ngân sách địa phương và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định và theo phân cấp ngân sách hiện hành.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh

- Là đơn vị đầu mối, chỉ đạo các đơn vị y tế trực thuộc triển khai các hoạt động tiêm chủng theo đúng quy định và hướng dẫn chuyên môn về an toàn tiêm chủng; triển khai các hoạt động điều tra những trường hợp nghi dại theo quy định Bộ Y tế.

- Phối hợp với các cơ quan, ban, ngành, đơn vị liên quan và các cơ quan thông tin đại chúng tăng cường truyền thông vận động người dân đi tiêm vắc xin phòng bệnh dại, đúng lịch, đủ liều khi có nguy cơ phơi nhiễm bệnh dại.

- Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc trong ngành Y tế tham mưu cho UBND huyện, thị xã, thành phố phê duyệt kế hoạch triển khai các biện pháp cấp bách phòng, chống bệnh dại trên địa bàn năm 2024.

- Đảm bảo cung ứng đầy đủ vắc xin, vật tư.
- Thực hiện kiểm tra, giám sát quá trình triển khai thực hiện tại các đơn vị, chỉ đạo giải quyết kịp thời các khó khăn vướng mắc, đặc biệt đối với các địa bàn có ổ dịch bệnh dại, vùng nguy cơ xảy ra dịch bệnh dại.
- Phối kết hợp chặt chẽ với cơ quan thú y trên địa bàn trong công tác giám sát ca bệnh, tổ chức tiêm vắc xin phòng dại cho động vật nuôi (chó, mèo). Triển khai các biện pháp ngăn chặn sự lây lan và xử lý ổ dịch theo thường quy (khử trùng, tiêu độc, vệ sinh môi trường, hộ gia đình...).
- Tăng cường truyền thông về lợi ích của việc tiêm phòng dại khi có nguy cơ phơi nhiễm để người dân chủ động đi tiêm vắc xin phòng bệnh dại đúng lịch, đủ liều. Đăng tải các khuyến cáo phòng chống dịch bệnh dại trên các phương tiện thông tin đại chúng để người dân chủ động phòng chống dịch bệnh.
- Phối hợp với các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh triển khai công tác truyền thông phòng, chống bệnh dại tại trường học, đặc biệt đối tượng là học sinh phổ thông cơ sở.
- Xây dựng dự toán kinh phí hỗ trợ của địa phương về hoạt động truyền thông, tập huấn, giám sát gửi Sở Y tế thẩm định.
- Tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện.

2. TTYT các huyện, thị xã, thành phố

- Phối hợp Phòng Y tế và các đơn vị có liên quan tham mưu cho UBND huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo các đơn vị tăng cường công tác phòng, chống bệnh dại trên địa bàn.
- Tăng cường tuyên truyền về sự nguy hiểm, hậu quả của bệnh dại cũng như các biện pháp phòng, chống bệnh dại trên người và động vật để người dân đi tiêm phòng kịp thời khi bị chó nghi dại cắn và tiêm phòng dại cho chó, mèo theo quy định; phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo tăng cường triển khai truyền thông phòng, chống bệnh dại tại trường học cho học sinh và sinh viên.
- Tăng cường phối hợp với cơ quan thú y nhằm phát hiện sớm và xử lý triệt để các ổ dịch dại trên động vật, chủ động phòng chống lây nhiễm sang người.
- Tăng cường giám sát chặt chẽ nhằm phát hiện sớm các ổ dịch dại trên người, triển khai các biện pháp phòng, chống bệnh dại kịp thời nhằm giảm thiểu tử vong; Tăng cường công tác hướng dẫn, kiểm tra, hỗ trợ, giám sát tuyến xã trong việc triển khai thực hiện công tác phòng, chống bệnh dại theo đúng quy định.
- Tổ chức tập huấn lại cho nhân viên y tế Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt “Hướng dẫn giám sát, phòng chống bệnh dại trên người”; Triển khai việc tiêm vắc xin phòng dại và huyết thanh kháng dại trên người tại các đơn vị.
- Chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị liên quan, UBND các xã, phường, thị

trấn phối hợp chặt chẽ với ngành Y tế và thú y tuyên truyền để người dân hiểu về các hoạt động phòng, chống bệnh dại, hiệu quả của tiêm vắc xin phòng bệnh để người dân chủ động tiêm phòng.

3. Các cơ sở khám, chữa bệnh

- Tổ chức tập huấn lại cho nhân viên y tế Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ Y tế về việc phê duyệt “Hướng dẫn giám sát, phòng chống bệnh dại trên người”; Triển khai việc tiêm vắc xin phòng dại và huyết thanh kháng dại trên người tại các đơn vị.

- Phối hợp với các đơn vị y tế trong việc giám sát các trường hợp bệnh dại ghi nhận tại bệnh viện. Tiếp tục thực hiện chế độ thông tin, báo cáo theo quy định của Bộ Y tế tại Thông tư số 54/2015/TT-BYT.

Yêu cầu các đơn vị triển khai thực hiện, giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật làm đầu mối hướng dẫn, đôn đốc, theo dõi tiến độ triển khai thực hiện, định kỳ tổng hợp báo cáo kết quả về Sở Y tế./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Giám đốc, các PGĐ Sở;
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Các BV đa khoa, chuyên khoa tư nhân;
- Trang Website Sở Y tế;
- Lưu: VT, Phòng NVY.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Phan Minh Đan